

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 30.04.12.

nr. 2054 podpis. Borusewicz

P. J. Kwieciński
30.04.12
3649

Polska

Warszawa, 27 kwietnia 2012 r.

DE-VIII-0702-5/12

L. dz. 836/12

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Stanisław Ortyła

Odpowiadając na oświadczenie Pana senatora Władysława Ortyła złożone na 8 posiedzeniu Senatu w dniu 23 marca 2012 r. (znak pisma: BPS/043-08-299/12) w sprawie wyjaśnienia kwestii bezumownego korzystania z nieruchomości Pana Stanisława R [redacted] przez PGE Dystrybucja S.A. z siedzibą w Lublinie, pragnę przekazać następujące stanowisko. Na przykładzie posadowienia urządzeń należących do PGE na ww. nieruchomości podniesiono kwestie braku prawnego uregulowania korzystania przez energetykę z cudzego gruntu. Przedmiotem ww. oświadczeniu są pytania, które dotyczą:

- a) terminu ostatecznego uregulowania statusu prawnego słupów i innych nośników energii elektrycznej posadowionych na prywatnych rolniczych gruntach;
- b) powodu dla którego spółki energetyczne, czerpiąc korzyści z prowadzonej działalności, nie chcą przekazać prawnym właścicielom rolniczych gruntów należnej części;
- c) społecznego uzasadnienia masowego kierowania właścicieli gruntów starających się o odszkodowania do sądów;
- d) możliwości uregulowania problemu ustawowo.

Na wstępie chciałbym podkreślić, iż funkcjonowanie społeczeństwa oraz gospodarki jest uzależnione od stałego zaspokajania szeregu różnych potrzeb, uznanych w państwach o wysokim poziomie rozwoju cywilizacyjnego za cel publiczny. W naszym kraju za taki cel zostały uznane ramach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. z 2010 r. Dz.U. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.) budowa i utrzymywanie ciągów

drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów związanych technologicznie. Ciągłość dostarczania i wystarczalność dostaw każdego z tych mediów ma decydujący wpływ na sprawne funkcjonowanie kraju, w tym na jego bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy. Brak natomiast któregokolwiek z nich wywołuje szereg zakłóceń skutkujących najczęściej perturbacjami gospodarczymi i społecznymi.

Podstawową formą dostarczania i zaopatrzenia w media jest ich przesyłanie oraz dystrybucja za pomocą urządzeń przesyłowych. Rozbudowa tego typu urządzeń jest więc warunkiem koniecznym zrównoważonego rozwoju kraju. Niezbędne jest zatem stałe działanie, mające na celu stwarzanie takich warunków, które umożliwią przedsiębiorcom przesyłowym przeprowadzanie remontów i rozbudowy istniejącej infrastruktury, jak również realizację nowej. Obecnie proces inwestycyjny tych urządzeń jest niezwykle długotrwały i rozczłonkowany, co wynika przede wszystkim z konieczności przeprowadzenia wielu postępowań administracyjnych i uzyskania różnorodnych pozwoleń, uzgodnień i opinii jeszcze przed przystąpieniem do faktycznej realizacji inwestycji. Przy prowadzeniu tego typu inwestycji ujawniają się wszystkie słabości funkcjonowania administracji, szczególnie tej samorządowej, jak również niedociągnięcia obowiązujących regulacji prawnych. Przed uzyskaniem stosownej decyzji umożliwiającej realizację inwestycji przedsiębiorca przesyłowy musi zmierzyć się z szeregiem problemów, dotyczących między innymi konieczności przejścia przez tereny o zróżnicowanym statusie własnościowym (grunty prywatne, samorządowe itp.) i ochronnym (grunty rolne, leśne, Natura 2000, parki narodowe, grunty zurbanizowane, zagrożone powodzią, zabytkowe itp.), jak również tereny objęte częściowo miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a częściowo pozbawione planów, co rodzi konieczność uzyskania w tym zakresie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje liniowe wchodzą również w kolizję w zasadzie z wszelkimi innymi inwestycjami liniowymi i przeszkodami naturalnymi.

Dodatkowo w chwili obecnej coraz większy problem stanowi kwestia nieuregulowania prawa do gruntów pod istniejącymi już urządzeniami przesyłowymi. Problem ten cały czas narasta, a jego nieuregulowanie może w przyszłości negatywnie odbić się na funkcjonowaniu przedsiębiorstw przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem i na funkcjonowaniu całego Państwa.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również szereg innych czynników, niezbędnym stało się przygotowanie ustawy, która – jako rozwiązanie systemowe – w sposób kompleksowy rozwiąże te problemy. Celem takiej ustawy powinno być stworzenie odpowiednich i stabilnych warunków dla budowy, eksploatacji oraz modernizowania infrastruktury technicznej niezbędnej do zapewnienia nieprzerwanego dostarczania energii elektrycznej, gazów, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych, jak również uregulowanie tzw. zaszłości, czyli tytułu prawnego pod nieruchomościami, na których znajduje się już ww. infrastruktura techniczna.

Pragnę uprzejmie poinformować, iż w Ministerstwie Gospodarki został przygotowany projekt takiej ustawy (ustawa o korytarzach przesyłowych). Projekt ten przewiduje zarówno usprawnienie procedury administracyjnej związanej z planowaniem i budową infrastruktury liniowej, uregulowanie kwestii tzw. zaszłości, jak również rozwiązanie problemów poruszonych w przedmiotowym oświadczeniu. Odpowiadając na pytania Pana senatora zakładamy zatem ustawowe uregulowanie problemu odszkodowań, z którymi spotykają się właściciele nieruchomości. Chcę także wyjaśnić, iż termin jaki przewidujemy na uregulowanie tego stanu to 20 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy, w którym to terminie przedsiębiorca przesyłowy będzie obowiązany do uzyskania decyzji o określeniu korytarza przesyłowego dla urządzeń przesyłowych wybudowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których nie posiada tytułu prawnego do gruntów, na których urządzenia te są wybudowane.

Odnosząc się do szczegółowych rozwiązań przewidzianych w projekcie, a związanych z pytaniami zawartymi w ww. oświadczeniu (m.in. o wzajemne relacje właściciel-spółka energetyczna w kontekście korzyści), pragnę poinformować, iż przewiduje się, że jedyną formą pozyskania prawa do nieruchomości przez przedsiębiorstwa energetyczne będzie służebność przesyłu ustanawiana w korytarzu przesyłowym na mocy decyzji o ustanowieniu korytarza przesyłowego lub określeniu korytarza przesyłowego. Służebność ta zostanie ustanowiona na rzecz przedsiębiorcy energetycznego, dla którego wydano ww. decyzję, natomiast właściciel nieruchomości lub jej użytkownik wieczysty otrzyma z tego tytułu odszkodowanie wyliczone na podstawie specjalnie opracowanego na te potrzeby algorytmu.

Służebność przesyłu ustanowiona na mocy przedmiotowej ustawy obejmie swym zakresem określone uprawnienia, jak również obowiązki przedsiębiorcy energetycznego,

które będzie mógł wykonywać w granicach korytarza przesyłowego. Tym samym przedsiębiorca będzie uprawniony między innymi do eksploatacji, konserwacji, remontu, usuwania awarii, przebudowy lub odbudowy urządzenia przesyłowego. Z tą aktywnością przedsiębiorcy związane będzie uprawnienie do wstępu lub wjazdu na teren nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu w celu wykonania ww. czynności eksploatacyjnych i remontowych. Na przedsiębiorcy przesyłowym będzie ciążył obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po wykonaniu ww. czynności, a w przypadku gdy przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nie będzie możliwe albo będzie powodowało nadmierne trudności lub koszty dla właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, przedsiębiorca będzie zobowiązany do wypłaty odszkodowania w wysokości ustalonej w drodze porozumienia stron lub na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, dotyczących odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości. Zgodnie z przedmiotową ustawą odszkodowanie powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Ustawa nie będzie natomiast regulowała wprost zasad, na jakich powinny być udostępniane nieruchomości w celu przeprowadzenia czynności eksploatacyjnych lub remontowych przez przedsiębiorcę energetycznego, gdyż to powinno być przedmiotem indywidualnych umownych uzgodnień między właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, a przedsiębiorstwem energetycznym.

Opisane rozwiązania zrównoważą moim zdaniem sytuację przedsiębiorstw energetycznych oraz właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości. Tym samym umożliwią prowadzenie inwestycji, eksploatację i modernizację sieci energetycznych, jak również dadzą właścicielom i użytkownikom wieczystym instrumenty umożliwiające obronę własnych praw, między innymi poprzez możliwość otrzymania rekompensaty finansowej z tytułu obciążenia ich gruntu służebnością przesyłu, czy też wejścia przez przedsiębiorcę przesyłowego na grunt, skutkującego stratami ponoszonymi przez właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.

Wyrażam przekonanie, że powyższe wyjaśnienia zostaną przyjęte jako wyczerpująca odpowiedź na zagadnienia podniesione w oświadczeniu Pana senatora Władysława Ortyła.

Z poważaniem

MINISTER
z up.

Tomasz Tomczykiewicz
SEKRETARZ STANU